

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Secunda. Textus: Abiit in montana cum festinatione. Thema:
Velocissimè juvat, & succurrit Maria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

IN FESTO VISITATIONIS
B. V. MARIE.

CONCIO SECUNDA.

Textus. Abiit in Montana cum festinatione. Lucae cap. 1.

Thema. Maria velocissimè iuvat, & succurrit nostris
miseriis.

Exordium. **P**ropheta Ezechiel scribit se vidisse Angelos Cherubinos, undique oculos; simul pedibus ac manibus alatos. *Et omne corpus eorum, & colla, & manus, & penna, & circuli pleni erant oculis, quatuor alae, & similitudo manus hominis sub alis eorum.* Ezech. cap. 10. Quid tot oculi, tot alae in Cherubinis designabant? Utique vigilantiam, ac velocitatem ad Deo serviendum, ad homines iuvandos, protegendos. De B. V. Maria scribit S. Amadeus hom. 8. de laud. B. V. *Maria velocior est ad nos iuvandos ipsis Cherubinibus.* Hinc S. Epiphanius Serm. de laud. V. Mariam vocat *Multoculam.* *Quis tot repletus est oculis, quam Mater luminum, quis pariora, & sollicitudine, tam sibi, & aliis vigilavit, quam Mater pietatis.* Non ergò simpliciter, sed summâ curâ, sollicitudine, promptitudine, velocitate, iuvat, succurrit Maria. Audiamus Patres: *Ruth interpretatur videns, vel festinans, & signat B. Virginem, quae verè videns in contemplatione, & bene festinans fuit in actione, videns etiam est nostram miseriam, & festinans ad impendendam suam misericordiam, ita scribit S. Bonaventura in Speculo B. V. lect. 5. Meritò ergo misericordiâ B. V. cursui hinnulorum comparatur, per mundum currit, mundum irrigat, & infundit. Hinnulorum velocitati comparatur, quia velocius oc-*

currit ejus pietas, quàm invocetur, & causas miserorum anticipat, scribit Richardus à S. Victore cap. 23. in Cantica. Consolatiſſimè ſcribit S. Germanus Patriarcha Orat. de Zona B. V. *Quis post tuum filium ita generis humani curam gerit ſicut tu, ó Sanctiſſima? quis ita nos defendit in noſtris afflictionibus? quis tam cito preveniens nos ab irruentibus liberat tentationibus, quis in ſupplicationibus adeò pugnat pro peccatoribus, quis ea, qua corrigi non poſſunt, adeò repugnando excuſat?* Eleganter cecinit Baptiſta Mantuanus lib. 1. Parthen. Marianæ:

Baptiſta
Mantuanus

*Ipsa eſt adverſis commune in rebus Aſylum,
Ante preces etiam nondum obſecrata; favorem
Donat; & in miſeros maternas explicat ulnas.*

S. Spiritus imploratâ gratiâ, deſuper Conceptus adferam.

CONCEPTUS I.

Spiritus S. B. V. Mariam columbam intitulat: *Columba mea, formoſa mea*: Cantic. 5. & c. 6. *Una eſt columba mea*: Cur non potius Aquilam, quàm Columbam nominat? Pierius lib. 22. aſſerit; Columbam charitatis eſſe ſymbolum: de Columba ſcribit S. Cyprianus lib. de unitate Eccleſiæ: *Hospitia humana diligit*: teſtatur etiam Pierius; quòd columba præ cunctis aliis volucris, in volatu ſuo rapidiſſimè feratur. Porta etiam ſcribit de occult. liter. not. lib. 2. cap. 11. *Aſſerunt nonnulli, trans mare ad ortum columbas eſſe, per medios hoſtes intercluſâ viâ nunciorum officio jungentes, dominorum literas ſub alis brevi tempore longiſſimè deporrent.* Maria ergò columba dicitur ob indicibilem, incomparabilem, erga homines affectum, quia ad homines in neceſſitatibus adjuvandos, de cælo in terram deſcendit tantâ velocitate, acceleratione, & ſollicitudine, ut rapidiſſimè inſtar columbæ volare cenſeatur. Undè B. V. hodiè per montana peregrinantem S. Thomas à Villar. Conc. de Viſitat. B. V. intitulat: *Celerem columbam, per cacumina montium, pervolantem.*

Confirmatio.

CON-

CONCEPTUS II.

Exodi 25. mandavit DEUS Moyfi, ut arcam Domini, in propitiatorium, in medio duorum Cherubinorum, honorifice custodiendam, collocaret. *Duos quoque Cherubin aureos, & productiles facies ex utrâque parte Oraculi. Cherub unus sit in latere uno, & alter in altero, utrumque latius propitiatorii tegat expandentes alas, & operientes oraculum.* Cur DEUS Arcam voluit in medio duorum Cherubinorum locatam? & quis per Arcam intelligendus est? Respondet Ildephonus Serm. 1. de Assumptio. *Profectò Arca Maria est, quia hinc jam transportata est.* Cherubini à Flavio Josepho in lib. Antiquit. *Animalia velocissima* nominantur. Arcam Dei, Mariæ figuram, Deus inter Cherubinos locari voluit, per Arcam, Mariæ propitiationem, clementiam designans, per Cherubinos verò, in propitiando, adjuvando, tuendo, & patrocinando, Mariæ velocitatem indicans: ita concludit Conceptum hunc Benedictus fidelis. *Nobis insinuat in Virginem tunc, quando pro ferendo necessitatibus nostris sublimis sese movet, tantâ cum velocitate, & acceleratione ambulare, ut veluti à Cherubinis ventorum instar, rapiatissimè volantis, portari videatur.*

CONCEPTUS III.

S. Joannes in mirabili sua Apocalypsi, Augustissimam Angelorum Reginam, Sole amictam, Lunamque pedibus prementem, conspexit: *Mulier amicta Sole, & Luna sub pedibus ejus. c. 12.* Quid per hanc miram visionem, nobis intimatur? Explico me doctrina Anaximandri Philosophi: de quo Plurarchus de placit. Philosoph. lib. 2. cap. 2. refert: Quod hic Philosophus docuerit, Solem ingentem spheram esse ad instar fornacis alicujus igne plenæ: Ignis autem charitatis, ac benignitatis est symbolum: Mariam Virginem igne amoris, & benignitatis, amictam vidit Joannes, ad indicandum: non in una parte tantum, sed

sed toto corpore, à capite usque ad pedes, charitate, amore, gratiâ, favore, ac benevolentia Mariam Virginem erga nos homines ardere, & flagrare, utique ut hunc ardentem suum amorem, nobis miseris, & indigis impertiri posset. *Luna sub pedibus ejus.* Super Lunam quasi super currum defertur; sed cur super Lunam? cur non super sphaeram Saturni, Jovis, Mercurii, aut Veneris, cur rectè super Lunam? De Luna scribit Richardus à S. Laurentio lib. 7. *Luna citius, quàm alii Planeta, perficit cursum suum.* Super Lunam ergò, ut currum expeditum, ac omnium velocissimum defertur Maria, ad cognoscendum; quod nostra clementissima Patrona nos cum omni possibili velocitate amoris sui, ac gratiarum donis, cumulare, ditare desideret. *Ejus pedibus supponebatur Luna tota, ut citissimè discurreret.* Concludit Conceptum hunc Florus de orat. & prec.

CONCEPTUS IV.

Archangelus Gabriel divam Virginem salutans non compellat gratioso nomine Maria, sed dulci hoc nomine omisso, ad Virginem inquit: *Ave gratia*: Lucæ: 1. Non Mariam vocat, sed *gratiam* dicit: ad indicandum: Mariam erga genus humanum, meram esse gratiam, homines foventem, juvantem. Ita Richardus à S. Laurentio lib. 1. de laud. B. V. *Proprium nomen ejus tacuit, & hoc quasi pro nomine ejus proprio posuit, ut gratia deinceps vocaretur.* Conformiter S. Bonav. in Spec. Virg. cap. 13. *Tanta gratiarum copia in Maria abundavit, ut etiam ipsa gloriosa Virgo, Gratia quodammodo dici possit.* Ergo mera gratia erga nos homines est Maria omnimodè favens, fovens, patrocinans; sed exindè quia gratia est, & quàm velocissimè, citissimè, festinanter juvat, & patrocinatur: teste S. Ambrosio lib. 2. in Lucam: *Nescit tarda molimina S. Spiritus gratia.*

CONCEPTUS V.

De Sponsa sua, quæ est Virgo immaculata, inquit Spiritus S. Cantic. cap. 7. *Umbilicus tuus sicut crater tornatilis.* Cur quæso umbilico, crateri comparat, & cur hunc tornatilem dicit? Respondeo quæstioni: Umbilicus, medium est in corpore, crater ambrosia plenus tristem exhilarat; Umbilicus Virginis Crateri comparatur; nempe Virginem Mariam esse mediatricem, consolatricem, adjutricem hominum opportunissimam; hinc & tornatilem esse adjungit, formæ inquam rotundæ, natura sua perquam citissimè, velocissimè de loco ad locum motivæ; sicut viter indicando: Mariam Virginem non tantum mediatricem, consolatricem esse mortalium opportunissimam, sed & velocissimam, citissimam, expeditissimam. Est hic Conceptus Jacobi de Voragine in Mariali Serm. 17. litera C. sic scribentis: *Dicitur Crater tornatilis, quia habet motum facilem, & cursum velocem, quamvis alii sancti de facili moveantur ad nostrum auxilium, ipsa tamen omnibus sanctis movetur facilius ad nos.* Et iterum part. 3. Serm. 4. Prærog. 1. *Res enim rotunda ad movendam est apta, & velox, sic B. V. levi motu ad succurrendum nobis se erigit.* Hinc capio dictum Ecclesiastici cap. 24. de B. Virgine afferentis:

CONCEPTUS VI.

In fluctibus maris ambulavi. David Psalmo 18. ut vult Bartholomæus Pisanus lib. 1. de laud. & vita B. V. gressus Mariæ gigantes nominat: *Exultavit ut Gigas ad currendam viam suam.* Investigemus mysterium, cur gressus B. V. gressus Gigantis vocantur? & cur se ambulare asserit super fluctus maris? De Gigantum gressibus inquit Hugo Cardinal. in 1. ad Corinth. c. 9. Eos tam veloces, celeres, & festinantes esse, ut uno anhelitu conficiant mille passus: Sic Gigas Hercules uno anhelitu curabat mille passus. Cursus ergo B. V. Mariæ giganteus dicitur; *Exulta*

Exultavit ut Gigas ad currendam viam suam. Ad indicandum: piissimam Dei Matrem mortalibus celerrimè, velocissimè, citissimè succurrere, patrocinari. Subscribit citatus Pisanus: *Potesť Maria pietas intelligi, à summo enim cœlo per pietatem egressio ejus ad ministros sublevandos.* In fluctibus maris ambulare se Virgo sacratissima asserit, cūr in fluctibus maris? experientia teste pacato mari navigando tantum iter confici uno die, quantum curru, vel equo quinque diebus vix absolvi possit; vifcerosissima igitur Mater, & Patrona nostra, per mare se deambulare asserit, ad capiendum, quàm sollicita sit ac festina ad nos juvandos, ut iter suum brevitate, qua fieri potest maxima, expediat, ut hac ratione quàm citissimè nobis adesse, suâ nos præsentia consolari, suo valore protegere, suisque gratiis nos ditare possit.

CONCEPTUS VII.

Duo ubera tua, sicut duo hinnuli capreae gemelli, qui paucuntur in liliis. Cant. 4. de Virgine Maria inquit Sponsus Spiritus Sanctus. Cur quæso ubera virginea hinnuli capreae comparat? Hailgrinus in cap. 8. Cantic. per ubera Mariae, ejusdem clementiam, & maternum favorem intelligit. De hinnulis capreis Naturalistæ docent, quòd sint acutissimi visus, simul & velocissimi cursus, ubera ergò Virginis, comparando hinnulis capreis indicat Sponsus; Virginem Mariam erga nos mortales abundare maternâ pietate ac clementia, & hanc in omni afflictione se invocantibus festinanter & velociter impertiri. Concludit hunc Conceptum Richardus à S. Laurentio de laud. B. V. lib. 1. *Duo ubera B. V. Mariae, de quibus velut lux piæ subventionis dulcedo sugitur, sunt affectus pietatis, & misericordiae, qui velut capreae acuto lumine considerant, quis, & quantâ indigeat ope, & per talem considerationem occurrunt velociter ut hinnuli, & propter varios subventionum modos per hinnulos signantur, qui pulchra sunt varietate distincti.* Concordat & Richardus de S. Vi-

(M) 2

ctore

ctore cap. 23. in Cantie. Merito misericordia B. V. cursus hinc
 nularum comparatur, per mundum currit, mundum irrigat, &
 infundit. Hinnularum velocitati comparatur, quia velocius
 occurrit ejus pietas quam invocetur, & causas miserationum
 anticipat.

Epilogus.

Hortor ergo cum Dionysio Carthusiano lib. 3. art. 21. de
 laud. B. V. Ideo quicumque mœrore deprimeris, desolatione affi-
 geris, adversitatibus pragravaris, hanc piissimam prorsusque
 suavissimam accede, implora, contemplare Mariam, & citò su-
 ties opem, persevera invocare ejus misericordiam, & ce-
 leriter experieris consolationem.

